

Phẩm 3: SINH THAI TẠNG

Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Bồ-tát Ma-ha-tát
Lại bảo Loa Kế Phạm:
Thiên chủ nên biết rằng
Tất cả thân hữu tình
Lấy chính vật làm tánh
Tướng hữu vi biến động
Đủ năng tạo, sở tạo
Tinh huyết cùng hòa hợp
Tăng trưởng sự bất tịnh
Làm vô lượng các nghiệp
Thường ngăn che, trói buộc
Như cây độc sinh ra
Gai góc rất sẫm uất
Tham, sân, các phiền não
Cứ như thế tăng trưởng
Chín tháng hay mười tháng
Thời gian đã đầy đủ
Từ thai tạng sinh ra
Lộn ngược thọ các khổ
Thiên chủ nên biết rằng
Các loại hữu tình này
Đều do nghiệp lực sinh
Nghiệp xưa đuổi, vận động
Hoặc sinh trong loài người,
Hoặc sinh vào bàng sinh
Phi thiên và La-sát
Rồng và các loài quỷ
Hoặc dòng họ Trì Minh
Thân cõi Thiên thù thắng
Hoặc ở trong Du-kỳ
Thoái mất Tam-ma-địa
Trong luân vương quý tộc
Được sinh vào trong đó.
Như vậy, khi đã sinh
Các căn liền tăng trưởng
Tùy nhiều đời thân cận
Lại tạo ra các nghiệp
Bởi do nghiệp lực này
Xoay tròn trong các nẻo
Nếu những người có trí
Nghe pháp được giác ngộ
Lìa văn tự phân biệt

Nhập ba cửa giải thoát
Được chứng lý chân thật
Rất thù thắng, thanh tịnh
Và thanh tịnh tột cùng
Liên sinh cõi Mật nghiêm
Hay đến câu-đê cõi
Tùy nghi mà ứng hiện
Thiên chủ sinh như vậy
Mãi thoát các nẻo hiểm
Đó gọi là trượng phu
Cũng gọi là bậc Trí
Cũng gọi Thiên trung thiên,
Chúng Phật tử vây quanh
Thiên chủ, phải nên biết
Thân thi tạng giả tạo
Chẳng từ tự tánh sinh
Chúng từ nghiệp si ái
Bởi do tướng mà có
Hiểu rõ, diệt trừ hết
Cũng lìa sự phân biệt
Cả đối với văn tự
Hay quán sát như vậy
Liên đến Mật nghiêm tràng
Nếu những người tu tịnh
Trụ định, phan duyên cảnh
Liên bị tiếng và sắc
Mê hoặc sinh dính mắc
Không thể được kiến cố
Cũng gọi tâm loạn động
Bởi tà định ấy trói
Lưu chuyển sinh ba cõi
Nếu có thắng Du-kỳ
Khéo trụ Tam-ma-địa
Xa lìa năng, sở thủ
Lặng yên tâm không sinh
Gọi là tu chân thật
Hành giả quán vô tướng
Muốn sinh cõi Mật nghiêm
Thường nên quán như vậy.

M

Phẩm 4: CẢNH GIỚI TỰ (GIÁC) TÁC

Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Bồ-tát Ma-ha-tát

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Lại bảo Loa Kế Phạm:
Thiên chủ nên biết rằng
Tám loạn, chín loạn tâm
Thường bị vô minh trói
Hay sinh các thế gian
Đều tâm hiện, tâm pháp
Bởi do chúng lưu chuyển
Các thức cùng các căn
Bị vô minh biến khác
Tâm vốn tịnh, không động
Thế gian và căn cảnh
Đều theo mười hai chi
Năng sinh và sở sinh
Từng sát-na hoại diệt
Phạm thế đến phi tướng
Cũng từ nơi nhân duyên
Chỉ có Thiên Trung Thiên
Mới lia tác, sở tác
Hữu tình và vô tình
Pháp động và bất động
Đều giống như cái bình...
Tánh nó là hoại diệt
Thiên chủ nên biết rằng
Các thức rất vi tế
Lưu chuyển rất nhanh chóng
Là cảnh giới của Phật
Chư tiên và ngoại đạo
Giả xưng là Mâu-ni
Dùng lời trói buộc nhau
Nên tham đủ thứ sắc
Với thức sinh diệt này
Thấy đều không thể biết
Giả sử một ngàn năm
Suy nghĩ bốn phệ-đà
Hành thí được Phạm thiên
Cũng bị rơi rớt lại
Hoặc khổ hạnh bốn tháng
Cúng tế được quả báo
Tu các loại đàn tràng
Thờ lửa để cầu phước
Hoặc tu Tam thú pháp
Giết dê để khấn cầu
Được quả, cũng rơi rớt
Sao Phạm vương không ngộ?
Quả ba đức lệ thuộc

Không chắc như thân chuỗi
Chỉ nhờ trí giải thoát
Được sinh cõi Mật nghiêm
Thiên định chứng cảnh ấy
Mới có thể đến đó
Cho nên, Đại Phạm thiên
Phải nên khéo tu tập
Người trong cõi Mật nghiêm.
Không quyến thuộc, sinh tử
Các thức của hữu tình
Không dứt cũng không mất.
Không dính mắc các nghiệp.
Không huân tập nhiễm ô
Như sen không dính nước
Hư không, không dính bụi
Trời, trăng không mây che
Bạc Du-già cũng vậy
Mau tu quán hạnh này
Được Như Lai thu giữ
Tắm trong dòng tịnh giới
Uống bằng nước trí tuệ
Do trí tu tịnh giới
Giải thoát được sinh tử.
Thiên chủ nên biết rằng
Uẩn, xứ, giới hữu tình
Các pháp được hợp thành
Thấy đều không chỗ có
Nhân và sắc... làm duyên
Nên mới sinh ra thức.
Như lửa do củi đốt
Thức khởi sinh cũng thế
Do vọng tâm, cảnh chuyển
Như nam châm hút sắt
Như Càn thành, sóng nắng
Ngu khát thấy như thật
Trong không vật chẳng tạo
Chỉ tùy tâm biến hiện
Lại như người càn thành
Qua lại đều không thật
Thân chúng sinh cũng thế
Tiến, dừng, đều không thật
Cũng như trong mộng, thấy
Thức rồi, chẳng có gì
Vọng thấy uẩn và pháp
Ngộ rồi, vốn lặng yên

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bốn đại, như vi trần
Lìa tâm, chẳng có gì
Vật sở hữu thế gian
Cho chẳng phải bốn đại
Giống như gió tạt duyên
Làm hiện thấy các cảnh
Xác chết đứng, không động
Pháp thế gian cũng thế.
Này hỡi các Phật tử!
Phải nên khéo quán sát
Động, thực vật thế gian
Giống như đóng bọt nước
Bình, áo... vọng tưởng
Không thật, như quán năng
Các thọ về khổ, vui...
Khác nào bong bóng nước
Các hành như cây chuối
Bên trong không chắc thật
Thức này như việc ảo
Giả tạo vốn chẳng thật
Ở trong ba cõi ấy
Pháp động và bất động
Đều giống như cảnh mộng
Do tâm mê hiện ra
Cũng như việc ảo thuật
Và thành Càn-thát-bà
Chỉ lừa dối kẻ ngu
Từ đâu vốn không thật
Phật tử hiểu pháp này
Sẽ được tâm vô úy
Lửa tuệ đốt các nạn
Liên sinh cõi Mật nghiêm
Thế gian đều vô tướng
Tướng là chỗ trói buộc
Vô tướng mới tốt lành
Tướng là cảnh giới tâm
Cảnh giới tâm, không thật
Cảnh giới tuệ mới thật
Xa lìa hết các tướng
Là việc làm Từ bi
Vô tướng trùm tất cả
Ba cõi đều thanh tịnh
Sắc, thanh... và các tướng
Gọi là pháp ba cõi
Tất cả các căn cảnh

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Nhân trói buộc hữu tình
Nhờ tuệ được giải thoát
Mới an vui và tự tại.
Khi Bồ-tát Bảo Kế
Ngồi trên tòa tuyết đẹp
Hướng về Kim Cang Tạng
Mà nói lời như vậy:
Cùng khắp câu-đề cõi
Tôn giả là đứng đầu
Thành tựu trí tối diệu
Hiểu rõ pháp sở tri
Với vô lượng Tát-đàn
Đều được thấy rõ cả.
Nay lại chúng tu hành
Thanh tịnh các nghi ngờ
Quán sát thân hữu tình
Gốc khởi đầu tất cả
Dùng diệu âm diễn thuyết
Cùng kiếp không thể hết
Hãy nên vì chúng hội
Nói xa lìa thuận, nghịch
Các nhân giống, chẳng giống.
Và dùng pháp chân thật
Khiến các người trí này
Tâm tịnh không còn nghi
Xả bỏ nhân các uẩn
Không lâu được giải thoát
Nhân uẩn pháp, chẳng pháp
Sinh thân này, thân sau
Kẻ trí sẽ thoát khổ
Kẻ ái bị buộc chặt
Tâm hữu tình đã khởi
Do sắc lại vì mình
Tác ý... và các duyên
Chạy tán loạn các cảnh
Nhanh chóng như điện chớp
Khó có thể biết được
Vô minh và nghiệp ái
Do đó bị vẩn đục
Các pháp, ý dẫn đầu
Ý nhanh chóng, thù thắng
Pháp cùng ý tương ưng
Đều lấy ý làm tánh
Ví như ngọc Ma-ni
Hiện rõ các sắc thái

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Các diệu nghĩa cũng vậy
Sao Phật tử không nói
Như các sắc Ma-ni
Tùy màu mà hiển hiện
Nhân giả, trong Du-già
Sáng rực cũng như vậy
Tượng Như Lai đầy đủ
Thường ở cung tự tại
Chúng Phật tử vây quanh
Tùy nghi mà nói pháp
Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Bồ-tát Ma-ha-tát
Bậc tự tại với pháp
Lại bảo đại chúng rằng:
Cõi Mật nghiêm vi diệu
Là vắng lặng bậc nhất
Cũng là Đại Niết-bàn
Pháp giới tịnh giải thoát
Cũng là Đại Niết-bàn
Pháp giới tịnh giải thoát
Cũng là cảnh diệu trí
Lại dùng đại thần thông
Của bậc tu quán hạnh
Nương tựa tốt cõi này
Không đứt cũng không mất.
Thường trụ không thay đổi
Nước không thể trôi được
Gió không thể lay động
Thể tánh chẳng như bình...
Tuy đã thành vẫn hoại
Nhân chẳng giống, không giống,
Hai thứ đã thành lập
Lập tông và các phần
Đều là pháp bất định
Dùng tông và lại dùng nhân
Mới dính mắc sai biệt
Cõi Mật nghiêm vi diệu
Thể là thức chuyển y
Vượt khỏi tâm phân biệt
Chẳng vọng tình cảnh giới
Cõi Mật nghiêm Như Lai
Không đầu cũng không cuối
Tự tánh chẳng vi trần
Chẳng phải do lạc dục
Chẳng đại tự tánh làm

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chẳng nghiệp ái vô minh
Chỉ do vô công dụng
Trí vi diệu sinh ra
Thoát dục, sắc, vô sắc
Vượt lưới tối vô tường
Cõi Mật nghiêm vi diệu
Là A-nhã Tất-đàn
Chẳng phải các nhân minh
Cảnh giới của sở lượng
Chẳng do nơi thắng tánh
Tự tại cùng thanh luận
Và Phệ-đà... các tông
Mới có thể mở bày
Cho đến vị tư lương
Trí tuệ không thể hiểu
Chỉ có Đức Như Lai
Và cảnh trí mười Địa
Nhân giả! Nay lắng nghe!
Kẻ ngu mê thế gian
Là nghiệp và chẳng nghiệp
Nay ta nói nghĩa này
Khiến kẻ tu thắng định
Đạt được sự an vui
Tất cả vật trong ngoài
Chỉ tự tâm mới thấy
Tâm hữu tình hai tánh
Năng thủ và sở thủ
Tâm thể có hai cửa
Tức tâm thấy các vật
Phàm phu tánh mê hoặc
Tự mình không hiểu hết
Như bình hiện sắc tướng
Vô thể, chỉ tự tâm
Định yếu và các tiên
Mê loạn nơi nghĩa này
Bỏ nơi lý chân thật
Mà theo đường phân biệt.
Tâm này có hai tánh
Như ảnh trăng trong gương
Như người bị nhắm mắt
Vọng thấy có hoa đốm
Cũng không chuỗi ngọc báu
Chỉ do mắt bị nhắm
Cho nên mới thấy vậy
Kẻ dính mắc hư vọng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không hiểu, luôn chấp thủ
Rộng hiện các trang sức
Những tướng Phạm, các thứ...
Tất cả các hữu tình
Với bình và y phục...
Tất cả việc trong ngoài
Thấy đều từ tâm khởi
Điều định Mật nghiêm này
Ngoài tâm, không hề có
Nếu những người tu hành
Sinh những nơi phước địa
Hoặc sánh dục tự tại
Hoặc ở trời Sắc giới
Cho đến cung Vô tưởng
Cõi trời Sắc cứu cánh
Không thức, không chỗ có
Phi tướng phi phi tướng
Vô số các cung điện
Dần dần trừ tham dục
Không lâu, được sinh đến
Cùng quán hạnh Mật nghiêm
Chúng Phật tử vây quanh
Tự tại mà vui chơi
Người nên tu định này
Mà sao đắm quyến thuộc
Quyến thuộc thường trói buộc
Nguyên nhân sinh tử chuyển
Nam, nữ, ý hoặc, loạn
Tinh huyết cùng hòa hợp
Như trùng sinh bùn hôi
Trong sinh cũng vậy đó.
Chín tháng hoặc mười tháng
Thân thể lớn dần lên
Đến khi ra khỏi thai
Ví như trùng chuyển động.
Từ đó ngày càng lớn
Phải chánh tâm hiểu rõ
Ta xem các hữu tình
Sự sinh đều như vậy
Cha mẹ không tính đếm
Vợ con cũng như thế
Ở trong các thế gian
Không nơi nào không có
Ví như người Thạch nữ
Mộng bỗng thấy sinh con

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Sinh rồi liền vui mừng
Tìm con chẳng thấy đâu
Buồn thương thật nảo nùng
Bỗng nhiên tỉnh giấc mộng
Không thấy có con mình.
Từ lúc sinh đến hết.
Lại mộng dạo sông núi
Thành ấp và hoa viên
Tất cả các cảnh giới
Cùng thế gian thọ dụng
Mình người, cùng thấy nhau
Chạy, nhảy, đi qua, lại
Vận chuyển và co duỗi
Cảnh giới thật vô lượng
Tùy theo lúc thức, ngủ
Tất cả đều chẳng có
Như người nhiều ham muốn
Mộng thấy có người nữ
Nhan sắc thật tuyệt vời
Y phục, rất quý lạ
Nên tự ý hoan lạc
Thức dậy chẳng có gì!
Tất cả các thế gian
Nên biết cũng như thế!
Ngôi vua, nhiều kẻ hầu
Cha mẹ và họ tộc
Chỉ lừa dối kẻ ngu
Thế tánh đều chẳng thật
Người với Tam-ma-địa
Vì sao không siêng tu
Vô lượng các Thanh văn
Độc giác và Bồ-tát
Sống dưới cây, trong núi
Chỗ tu thiền yên tịnh
Biển sữa Ma-la-đa
Tần-đà, Bà-lợi-su
Ma-hê, Nhân-đà-la
Kê-la và núi tuyết
Hoặc ở Viên sinh thọ
Hoặc tại Kiều-vi-na
Hay giữa núi Tu-di
Nghỉ tại cây Như ý
Kiếm-ma-la hiểm trở
Tĩnh tọa ở trong đó
Hoặc ăn quả Chiêm-bộ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Và uống vị cam lộ
Đầy đủ các thần thông
Mà thường tu quán này
Đời quá khứ, vị lai
Ngồi trên đài Liên hoa
Kiết già trụ đẳng dẫn
Thường quán sát như vậy
Nhờ khéo nhiếp các căn
Tất cả cảnh không tan
Như móc câu giữ voi
Trụ định cũng như vậy
Thế gian hay xuất thế
Tất cả các định khác
Định Phật sạch, không như
Tham ái đều trừ bỏ
Định vô sắc biến ái
Trong các thiền vô tướng
Thấy hình trời, trăng đó
Hoa sen và vực thẳm
Như các màu hư không
Định ấy chẳng rốt ráo
Trừ bỏ tướng như vậy
Được sạch, không phân biệt
Sẽ thấy câu-đê côi
Chư Phật trụ định tâm
Đồng lúc, cũng duỗi tay
Lấy nước tưới đầu họ
Liên nhập vào Phật địa
Hiện ra các sắc hình
Đã được các thứ thân
Sẽ đủ Nhất thiết trí
Lực, thông và tự tại
Chánh định, Đà-la-ni
Những công đức như vậy
Tất cả đều thành tựu
Phân tích với các sắc
Cho đến quán rất nhỏ.
Tự tánh không chỗ có
Ví như sừng con hổ
Không phân, không phân biệt
Uẩn, hữu uẩn cũng vậy
Đều là ảo thuật làm
Tất cả đều như vậy
Trong đó không nghiệp quả
Cũng không người tác nghiệp

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Không thể tạo thế gian
Giả sử có thể tạo
Có thể tạo với tạo
Sao gọi người năng tác!
Lời đó thành lỗi lầm
Nói tạo ấy thanh tịnh
Ngã ấy thành các cảnh
Địa Luân nương thủy luân
Và hữu tình thế gian
Theo thứ lớp an cho
Các nẻo đều sai biệt
Đây kia cùng qua lại
Với các căn khởi sự
Mới giữ lấy các cảnh
Việc ấy chẳng do ngã
Đều là do phân biệt
Thay nhau mà đổi khác
Đồng với sữa, lạc, tô
Như vậy sinh, trụ diệt
Kế nghiệp và phi nghiệp
Người định thường quán vậy,
Như Càn thành và mộng
Hý luận từ vô thủy
Huân tập nơi hữu tình
Vô số các lỗi lầm
Mới sinh nghiệp phân biệt
Các căn giống như huyễn
Cảnh giới khác nào mộng
Nghiệp năng tác, sở tác
Người định hay xa lìa
Kẻ ác giác yếu hèn
Mê hoặc sinh vọng chấp
Phân biệt với năng tác
Tất cả các thế gian
Hoặc là ngọc Ma-ni
Vàng bạc các khoáng sản
Sắc chìm, thú, sai khác
Bị vật nhọn đâm thẳng
Việc ấy không giống nhau
Nên biết không ai làm
Tướng thế gian sai khác
Đều từ phân biệt sinh
Chẳng thẳng tánh vi trần
Tự nhiên, không nguyên do
Kẻ ác giác vọng chấp*

*Không biết thể tánh nó
Là nghiệp hay phi nghiệp
Khởi phân biệt như vậy
Như chất độc trong sữa
Tùy tương ưng biến chuyển
Phân biệt tất cả xứ
Các pháp cũng như vậy
Tánh ấy cũng không sinh
Tánh ấy cũng không diệt
Kẻ mê không thể hiểu
Các thứ phân biệt khác
Thế gian chỉ tích tập
Người định mới quán được
Các người hãy siêng tu
Không nghĩ nghiệp, phi nghiệp
Cùng hữu tình qua lại
Như trời trăng xoay vần
Trên không, không chỗ nương
Tùy gió mà vận chuyển
Tánh nghiệp rất sâu kín
Thấy được cõi Mật nghiêm
Tu các thắng quán hạnh
Không bị nó chi phối
Như ngọn lửa bốc cao
Khoảnh khắc thành tro khói
Lửa trí đốt củi nghiệp
Nên biết cũng như thế
Lại như đèn trời tối
Huân tu từ vô thủy
Đèn trí Mâu-ni thấp
Sát-na liền diệt sạch.*

M